

1442 HİCRÎ - 2021 MİLADİ

BİRR MEKTEBİ

İtikaf Sünnetini İhya Kitapçığı

İtikaf İle İlgili Hadisler

Kadir Gecesi'nin Ramazan'ın son on gününde olduğu ağırlık kazanınca, Allah Resûlü de itikâflarını bu günlerde yapmaya başladı. (Buhârî, İtikâf, 1)

“Resûlullah mescitte keçeden yapılmış küçük bir Türk çadırında itikâfa girerdi.” (Müslim, Sıyâm, 215)

Yine Hazret-i Ayşe anlatıyor:
“Resûlullah Ramazan ayında ibâdet husûsunda diğer aylarda görülmeyen bir gayret içerisinde olurdu. Ramazan'ın son on gününde ise kendisini çok daha fazla ibâdete verirdi. Bu günlerde geceyi ihyâ eder, âilesini uyandırır ve izârını bağlardı. (Yâni ibâdet için hazırlıklarını tamamlar ve büyük bir azimle Hakk'a yönelirdi.)” (Buhârî, Fadlu Leyleti'l-Kadr, 5; Müslim, İtikâf, 8)

İtikaf Nedir? İtikaf Nasıl Olmalıdır?

İtikaf, lügat deyiminde bir şeye devam etmek manasındadır. Bir şeye devam eden kimseye de mutekif (itikafa giren) denir. Şeriatte ise itikaf: bir mescitte veya o hükümdeki bir yerde itikaf niyeti ile durmaktan ibarettir.

Aynı zamanda “Bir şeyden ayrılmamak, o şey üzere devam etmek” anlamına gelen itikâf; terim olarak şu manaya gelir: “Cemaatle namaz kılınan bir mescitte oruçlu olarak, ibadet amacıyla, belli bir zaman dilimi için kalmaya niyet ederek ibadet etmektir.”

Mübarek Ramazan ayının son on gününde itikâf; Peygamber Efendimiz (s.a.v.)’in terk etmediği müekked sünnetlerindedir. Bu uygulamasını vefat edinceye kadar da devam ettirmiştir. Hz. Ali (r.a.) bir rivayette şöyle demiştir: “Rasûlullah, (s.a.v.) Ramazan’ın son on gününde aile fertlerini ibadet etmeleri için uyandırır.” (Müslim)

Peygamber Efendimiz (sav) vefat edeceği yıl ise yirmi gün itikâf yapmıştır. Allah Rasulü (s.a.v.) itikâfa gireceği zaman Mescid-i Nebevî'de kendisine bir yer (çadır) hazırlar, orada hep ibadetle meşgul olur, zorunlu olmadıkça dışarıya çıkmazdı.
(Buhari – Müslim)

Efendimiz (sav) İtikâfta iken; dünyevî işlerle meşgul olmaz, hanımlarıyla birlikte olmaz, toplumsal ilişkilerine bir müddet için ara verirdi. İtikâfa özellikle Ramazan'ın son on gününde girmesinin sebebi ise, Kadir gecesinin bu günlerin gecesinde olmasından dolayıdır.

Aynı zaman da itikâf, insanı dünyevî meşgalelerden uzaklaştırıp daha fazla ibadete vesile olması yanında, genel anlamda hayatın anlamı üzerinde tefekkür etme imkânı da sağlar. İnsanların zaman zaman böyle derin tefekküre ihtiyacı vardır. İtikâf bu tefekkürü gerçekleştirmek için bir fırsat olarak kullanılabilir.

Hz. Aişe (r.anha.); Rasulullah (s.a.v.)'in: "Kadir gecesini Ramazan'ın son on gününde araştırın" buyurduğunu aktarır. (Müslim) Bu gecenin Ramazan'ın 27. gecesi olması ise daha muhtemeldir. Bu yüzdendir ki son on günü tövbe ve ibadetle geçirmek Allah'ın rızasını kazanmak isteyen kullar için kaçınılmaz bir fırsattır. İtikaf sayesinde insanın maneviyatı yükselir, kalbi nurlanır, simasında kulluk nişanları parlar.

İtikâfa girmek isteyen bir mü'min bunu Ramazan'da yapabileceği gibi, Ramazan dışında da yapabilir. En az vakti hakkında ise mezheplerde çeşitli görüşler vardır. Hanefi mezhebinin meşhur imamlarından İmam Yusuf'a göre 1 gün, İmam Muhammed'e göre 1 saat, Malikî mezhebine göre 1 gün ve bir gece, Şafilere göre 'Subhanallah' diyecek bir zamandan daha fazla durmaktır. Hanbelî mezhebine göre ise bir an durmaktır.

İtikaf; vacib, müekked sünnet ve müstehab nevilerine ayrılır. Şöyle ki; Dil ile adak yapılan bir itikaf vaciptir. Ramazan ayının son on gününde itikâf müekked sünnettir. Başka bir zamanda ibadet niyeti ile bir mescidde bir müddet yapılan itikâf da müstehaptır.

İtikafın Şartları

İtikaf yapan, Müslüman, akıllı ve temiz bulunmalıdır. Onun için Müslüman olmayanın, delinin, cünübün, hayz ve nifastan temiz bulunmayanın itikafı caiz olmaz. İtikafa niyet edilmiş olmalıdır. Buna göre niyetsiz olarak yapılan bir itikaf geçerli değildir. Çünkü bunun bir ibadet olabilmesi niyete bağlıdır.

İtikaf erkekler için mescidde bayanlar için ise evlerinde bir odada itikafta bulunurlar. Buralar onların haklarında bir mescid sayılır. Vacib olan itikâfda, itikâf yapan oruçlu bulunmalıdır. Bu halde orucun yanılarak bozulması itikafa zarar vermez. Diğer itikaflar için oruçlu bulunmak şart değildir.

İtikafa Dair Meseleler ve İtikafı Bozan Haller

İtikaf halinde olan bir kimsenin dini ve tabii ihtiyaçları için zaruri olarak bulunduğu yerden dışarı çıkması, itikafını bozmaz.

İtikafta bulunan kimsenin abdest ihtiyacını gidermek ve gusletmek için çıkması da tabii bir özür olduğundan itikafa zarar vermez.

Herhangi bir özür ve zaruri bir ihtiyaç olmaksızın itikaf yerinden çıkmak itikafı bozar.

Bayılmak itikafı bozar.

Vacib itikafta oruçlu bulunmak şarttır, ramazan ayında girilen itikaf müekked sünnet olduğu halde onda oruçlu bulunmak ramazan dolayısı ile dir.

İtikâfta Neler Yapılır?

Her vakti ibadetle geçirmeye özen göstermeli.

Meal ve tefsirinden de çokça yararlanarak Kur'ân okunmalı

Kaza namazı ve bol bol nafile namaz kılınmalı

Peygamber Efendimiz(sav)'in yaptığı dua ve zikirler yapılmalı

Nefisini muhasebe ederek, günahlarından tövbe ve istiğfar etmeli

Peygamber Efendimiz(sav)'in hayatını, hadislerini okumalı, diğer peygamberlerin ve evliyaların hayat hikayelerini öğrenerek kendisine ibretler çıkarmalı.

İtikâfta Neler Yapılmaz?

Gereksiz söz ve işlerle meşgul olmamalı

Tartışma ve münakaşalardan kaçınmalı.

Alışveriş ve ticaret gibi işlerle meşgul olmamalı

Dünya ve dünyalık şeylerden tamamen soyutlanmalı

İftar ve sahurda çok fazla yemek yememeli

Sosyal medyada boşa zaman harcamamalı

Zaruri durumlar dışında telefon ve bilgisayar gibi aletlerle uğraşmamalı

Arefe Günü Nedir?

İbadetle geçirilmek için kaçmaz fırsattır.

Tövbe ve istiğfar günüdür.

Nafile ibadetlerin çok yapıldığı gündür.

Mübarek, hürmet gösterilecek bir gündür.

Tövbe namazı kılınması için bir fırsattır.

Arefe Günü Ne Değildir?

Temizlikle geçirilecek bir gün değildir.

Alışveriş yapma günü değildir.

Boş işlerle uğraşılacak bir gün değildir.

Normal, sıradan bir gün değildir.

Kadir Gecesine Özel Dua

Peygamber Efendimiz'in bin aydan daha hayırlı olan Kadir Gecesi'nde okumamızı istediği duâ:

Hız. Ayşe (r.a.) şöyle dedi: “Ey Allah'ın Resulü! Kadir Gecesi'nin hangi gece olduğunu bilecek olursam, o gece nasıl duâ edeyim? diye sordum.

“Allahümme inneke afüvvün tuhibbül afve fa'fü anni.” “Allah'ım! Sen çok affediciisin, affetmeyi seversin. Beni bağışla! diye duâ et” buyurdu. (Tirmizî, Daavât 84. Ayrıca bk. İbni Mâce, Dua 5)

İtikâfa Özel Manevi Gelişim Çetelesi

Yapacaklarım

	1.Gün	2.Gün	3.Gün	4.Gün	5.Gün	6.Gün	7.Gün	8.Gün	9.Gün	10.Gün
İtikaâf için niyet etmek										
Namazı ilk vaktinde kılmak										
Teheccüd namazı kılmak										
Bir günlük kaza namazı kılmak										
Bir cüz Kur'an okumak										
Duha ve evvabin namazı kılmak										
Teravîh namazı kılmak										
Düşünerek meal okumak										

Yapmayacaklarım

Namazı kaçırmak										
İnternette zaman harcamak										
Sözünde durmamak										
Dedikodu yapmak										
Yalan söylemek										
Kalp kırmak										
Öfkelenmek										
Çok yemek										
Çok uyumak										
Boş konuşmak										

İtikâf Köşesi Hazırlayalım

İtikâf Köşesinde Olması Gerekenler

Kur'an-ı Kerim
Meal
Dua Kitapçığı
Tespîh
Seccade
Namaz Örtüsü
Bir Manevi Kitap

Olmaması Gerekenler

Teknolojik aletler
(Telefon, tablet,
bilgisayar,
televizyon)

Dikkat dağıtacak
şeyler

Kalbi meşgul
edecek şeyler

İtikâf, ruhu arındırmak,
Kur'an ile iç içe olmaktır;
cehennemden kurtuluş,
cennetlere kořmaktır.

Rabbinle baş başa
kalmak için
dünyaya 10 gün ara,
Birr Mektebi ailesi ile
haydi itikâfa...

